

КОНСТАНТИН ВЕЛИЧКОВ ЦАРИГРАДСКИ СОНЕТИ

chitanka.info

I. ДНЕС ИЗНОВО АЗ ВИЖДАМ...

*Днес изново аз виждам тез места,
де дните ми детински са минали,
де на живота ми над пролетта
мечти са толкоз някога сияли.*

*Сияли са с ненадминуем зрак,
сияли са кат звезди на небето,
фар чуден на живота във морето,
светило в бурите и в ноцний мрак.*

*Със рой избликуват спомени в душата.
Как живо, как пленително светлей
на миналото паметта богатта!*

*И как сърцето горестно копней
и мъчи се да сътресе съдбата,
и миг поне един да се засмей!...*

II. БЛЕСТИ НЕБЕТО...

*Блести небето, като че празнува,
изпъстрено с елмазните звезди.
Отникъде ни шум, ни глас се чува:
душата развълнувана трепти.*

*Трепти и чака някакви чудесни
мелодий сладостно да прозвучат
от гласове, от арфи неизвестни,
кои ще чуй земята първи път.*

*Но чака суетно и с жалба свята
обръща се към светлите зари:
тоз трепет, с кой поглеждам в небесата,*

*вам мойта тайна не ли ви откри?
Защо тъй мълком като непозната
ме гледате, о, сяйни ми сестри?*

III. В НЕБЕТО ЧИСТО ЯСНО ГРЕЙ...

*В небето чисто ясно грей луната;
как в свойта люлка дете мило спи,
така на тихото море в вълната
спят нейните, сребристите зари.*

*О, милий мой, по ясно от луната
на любовта ми на небето грей
прекрасний образ твой и мен в душата
светливи си зари оттам пилей.*

*Минува облак тъмен под луната,
веднага светлият ѝ зрак бледней.
Над любовта ми, и от небесата*

*по-ширна, облак да допре не смей.
За теб трепти ми кат вълна душата
и в нея вечно твоя лик ще грей.*

IV. О, СЛАВЕЙ МИЛИ, ПРЕСТАНИ...

*О, славей мили, престани, не пей.
Не пей таз песен весела, любовна.
С песните си в душата ми тъжовна,
о, славей мили, нова скръб не лей.*

*Не пей, не спомняй тия дни честити,
когато от любов пияна бях.
Защо, кат улетяха, от гърдите
не улетия и споменът им с тях?*

*На друга той копней сега в гърдите,
на друга се кълне в любов сега.
Смили се, славей, и между стените,*

*де вкусвах щастието, що бега,
нек екнат песни ядни, жаловити,
кат клетвите на моята тъга.*

V. ЗАЩО ДЪХЪТ Е ДАДЕН НА ЦВЕТЯТА...

*Защо дъхът е даден на цветята?
Защо вълните, морските, шумят?
Защо тъй сяйно греят небесата?
Защо елмазните звезди трептят?*

*Защо, като в море, безспир в душата
на глухи бури чуе се гласът?
Защо, като вълна подир вълната,
желанья трепетни се там струят?*

*Защо с болезки сладки се й томила
на толкова мечти от светлий плам?
Защо надежди златни е кърмила,*

*когато всички ще изтлеят там
безследно, кат забравени кандила,
във запустял и изоставен храм?*

VI. СВЕТЛЕЙ МОРЕТО...

*Светлей морето, гладко кат стъкло,
и тихо в чудний блясък на зарите
кат лебед бял с разтворено крило
се лъзга ладията по вълните.*

*Кой знай, така кат плува, някой път
ще духне буйно вихър страховити
и с скъсани платна, с мачти разбити
ще я захвърли нейде на брегът.*

*Ще мине време. Тъй в зари увита,
ще минва ладия оттамо пак,
но нивга може би не ще попита*

*край нея проходящия моряк
за ладьята, от бурята разбита,
коя печално гний на пустий бряг.*

VII. С ОМАЯ ЧУДНА ГРЕЙ НОЩТА...

*С омая чудна грей ноцта. Звезди
една по друга сипят се в небето.
С омая чудна грей ноцта. Мечти
и мен изгряват трепетни в сърцето.*

*О, боже мой, защо си обещал
човека на страдания? Тъгата
защо съпътница си нему дал?
Защо в горчила трови се душата?*

*Животът кораб мрачен е, кой плува
в море от сълзи, горести, беди;
безспир метежна буря го вълнува.*

*Защо ноцта обсипва се с звезди?
Защо в бедите, сред кои минува
животът ни, примесват се с мечти?*

VIII. ВНЕЗАПНО, НА МЕЧЕТА ДО ВРАТАТА...

*Внезапно, на мечета до вратата,
извика с радост бедний Абдулах:
„Теб само, о, всеведущий аллах,
познати са на хората сърцата!*

*От мен благословия приеми!
Узна, аллах, рабът ти най-последний,
че може и богатия на бедний
за залъка да се полакоми!“*

*И туй тогаз разказа на тълпата,
коя гласът му беше там събрал:
„Хасан сарафът си простря ръката*

*в паничката ми; щомто бе минал,
какво откъсна му се от душата
зърнах да видя: беше ме обрал.“*

IX. БЕСНЕЕ БУРЯТА...

*Беснее бурята и в пустий бряг
вълните буйно блъскат се, реват;
на лодките рибарски в ноцний мрак
далеч огньовете едва светят.*

*Над бездната, коя под тях реве,
ръката си им, боже, протегни!
Те имат майки, щерки, синове;
при тез, що любят, живи ги върни!*

*Смутен, причаковам ги на брегът
и питам как избягнаха смъртта;
но синовете яки на трудът*

*не мислят вече за опасността
и чакат с нетърпение ноцта —
да тръгнат изново в опасен път.*

X. О, КЛЕТИ ПИЛЦИ...

*О, клети пилци! Цял лесът
за тях в засада е обърнат
и те изплащат с грозна смърт
светата жалба да се върнат*

*в земята, дето светлина
за първи път ги ѝ озарила,
де в топли гиздави гнезда
тях майка нежна е кърмила.*

*Не знаят ли каква съдба
ги чака в дългий път горките?
Любов към родната страна,*

*ти вливаш тая мощ в гърдите
дори на птичките, малките —
без страх да срещат и смъртта!*

XI. ОБЛЕНИ С БЛЯСК И ЗЛАТО...

*Облени с бляск и злато, сипят се вълните,
спят бреговете в свойте синева:
кат в храм молитвен-на гърдите
със упоенье кливам аз глава.*

*От ширния простор едва чут глас
в душа ми тихо, кротко се разлива
кат песента на майка, в нощен час
детенцето си нежно що приспива.*

*Ни жал, ни скръб сърцето не терзай;
кат роб след своето освобождаване
в мечти от радости и наслаждение*

*то носи се, трепери и сияй.
О, тоз вълшебен час на мир, забвение
да би могъл да няма нивга край!*

XII. СЪРЦЕТО МИ СЛОМИХА...

*Сърцето ми сломиха не вразите
и не теглата, що патих от тях,
но тез, с кои в денят на изпитните
кръст мъченически понесъл бях.*

*На бедствията чашата горчива
до устните си волно аз допях
и не роптай душа ми горделива
против жестокий жребий, що избрах.*

*Ще бъда твърд. В сърце ми има сила,
коя в бедите повече крепней.
От вас, другари, в своите патила*

*пощада искам. Моят дух слабей,
кога измяната с душа унила
съзра в лица ви грозно да се смей...*

XIII. ЖИВЕЯ СРЕД РИБАРИ...

*Живея сред рибари тук и любя
беззлобната им сладка простота;
плени ме тяхната природа груба,
де грей сърдечност, честност, доброта.*

*Кой знае, нявга им се представлявам
престъпник, може, паднал между тях,
но видат ли ме, тутакси познавам-
отблъскват тая мисъл като грях.*

*В минути на неистова тъга,
в минути на печално съкрушение,
на малодушна с себе си борба —*

*утеха, бодрост сецам аз, кога
в очите им, обърнати към мене,
съгледам мълчаливо съжаление.*

XIV. МИЛ НАВИК Е ЗА МЕНЕ...

*Мил навик е за мене да го срящам,
кога се връща — стария рибар.
Сърдечен поздрав отдалеч му пращам,
а той ми сочи тежкия товар.*

*От него от главата до петите
тече вода. Но радостно се смей,
кат гледа рибата в зарите
на бляскавото слънце как светлей.*

*Блазе му! Вечер в чиста е премена.
Край ламбата, опрян до старий зид,
седи всред челяд и жена засмена.*

*Изглежда ги доволен и честит
и за ловитбата в нощта студена
разказва важно с тържествуващ вид.*

XV. СЪНУВАМ СЪН БЛАЖЕН...

*Сънувам сън блажен. Съм в родний край:
с вид радостен се всичко мен усмива,
небето с чудна синева сияй
и светлина в сърцето ми прелива.*

*Баща и майка нежно ме прегръщат,
грей бедний дом, облях в зари,
и срамежливо, като се заслъщат,
изкос ме гледат братя и сестри.*

*Из цялата вселена равен с мене
по щастъе има ли във тоя час?
Душата ми вълнува една страст,*

*страст пламенна за прошка и забвенье,
и мълчаливо благославям аз
могъщия бог и цялото творенье...*

XVI. КАЗВАХА МИ — ТВОРЕЦ СИ САМ...

*Казвах ми: творец си сам
на свойте всичките беди;
смири се и признай без срам,
че глупо се озлочести.*

*Казвах ми: защо светът
за теб желаеш да скърби?
Зер той е крив, от общий път
че ти безумно се отби?*

*Млъкнах печален и разбит.
Бе есен мрачна и в гората
задуха вятър мразовит;*

*видях как падаха листата
и облекчение в душата
сетих при тоз тъжовен вид.*

XVII. КАК ВСИЧКО ХУБАВО Е...

*Как всичко хубаво е окол мен!
Честит да съм, що можех да желая?
Навсъде погледът ми възхитен
се скита от омая на омая;*

*въздуха пълнят нежни миризми,
в сън сладострастен спи лесът зелени,
в ширът безкрайни морските вълни
блестят в зари, от злато потопени.*

*Унесена в възшебно обаяние,
природата във неподвижен е покой,
като че в мълчаливо сърцезанье*

*очакова да чуй твореца свой.
Прости! Скръбта не е ли, боже мой,
престъпно, светотатствено роптанье?*

XVIII. ЛЕТЕТЕ, ПТИЦИ...

*Летете, птици, в волния въздух,
летете, птици, в небесата сини.
Кат вас лети нагоре моят дух
и вази той стреми се да замине.*

*Защо, о, птици, кои в светлий зрак
на синевата бляскава летите,
криле сберете, на земята пак
се спущате от връх, от висотите?*

*И вас ли грозна мъчи ви борба
и в ваште, най-високите полети?
Една ли с нас ви свързова съдба?*

*Не можете ли нийде да се взрете,
без тъжната световна нищета
да ви тегней в сърцето и в крилете?*

XIX. О, ОСТАВИ ДА ПЛАЧА АЗИ...

*О, остави да плача ази: срам ме е
да се топиш в безсилни сълзи ти...
Животът зарад мене кумир ням е,
пред теб като вълшебен блян блести.*

*Той свързва те с синевата небесна.
За твоите, младежките гърди
земята, де линеем ний, е тесна:
животът твой са твоите мечти.*

*Що търсиш с нас? Теб чака борба свята,
криле си херувимски разпери,
чуй де зове те боят и в душата*

*на волята огъня разгори:
с юнашки дух в гърдите, с меч в ръката
напред! Врази и пречки събори!*

XX. И РЕКЪЛ БЯХ...

*И рекъл бях аз: зимата измина,
за мен настават пак тъжовни дни;
на радостта в мен чувството загина:
как може пролетта да ме плени?*

*О, пролет, що си с мъх зелен обвила
и голата, неплодната скала,
зачух в въздуха птича песен мила
и тя душата ми в празника ти сля!*

*О, пролет! Светлей горе в небесата,
играй в вълните, шумоли в лесът,
пей с славея, благоухай с цветята!*

*На всички, кои пъшкат под гнетът
на нуждата жестока, на теглата,
о, пролет, мир, надежда дай в душата!*

XXI. ЧАС ЧАРОДЕЕН...

*Час чародеен. Песен затрептява
кат химна сладка в нощни гълбини.
Кат лебед птица ладья малка плава
на лунний свет по спящите вълни.*

*Далек, между небето и земята,
трептят светила в смутния простор;
град тайнствен сякаш дига се в мъглата,
невиден нивга от човешки взор.*

*Къде, души влюбени, се стремите,
на ладията бяла с бързий бяг?
В градът ли там възшебний на мечтите?*

*Летете, дорде трае нощний мрак,
дорде любовний плам гори в очите,
дорде не пръсне всичко дневний зрак!...*

XXII. КАКВА ЩЕ БЪДЕ НОВАТА ГОДИНА...

*Каква ще бъде новата година,
не ща да знам. Не може тя по-зла
да бъде от оная, що измина:
отдавна са прелели моите тегла.*

*В надеждата не вярвам. Тя е дума,
която не намира в мен отклик,
и радостта чудовищна е глума,
измислена от някой зъл език.*

*Но топло сила прося аз от бога,
да сдържа тайно в своите гърди
плачът, що кърти мойта участ строга,*

*и да не видя подлите врази
злорадо да ликуват, че не мога
да нося твърдо своите бедни.*

XXIII. ДАЛЕЧЕ ПЛАНИНАТА...

*Далече планината се белее;
към родний милий край умът лети,
де редом по полето сняг блести
и искри от белезнина пилее.*

*Край собата нажежена седят
баща ми, брат ми и сестри, роднини
и за студът, за тежките години
ил може би за мене хоратят.*

*Ще минат, думат, тия дни студени,
ще дойде пролетта и цветний май
и на раздялата ще туря край.*

*О, боже мой, сърцата ни, сломени
от толкоз горест, денят възделени
ще видят ли над нас да възсияй?*

XXIV. ДНЕС СВЕТЪЛ Е БАЙРЯМ...

*Днес светъл е байрям. На муезина
от минарето спуца се гласът.
Към старата джамия със стотина
засмени богомолци се стремят.*

*Внезапно стар дервиш пред тях застана
и грозен, с глас гръмлив извика тям:
— Махнете се, кои през рамазана
закон и пост потъпкахте без срам!*

*Изсред тълпата, няма от тревога,
отстъпи просяк един, гол почти,
но тук дервишът с ръце го обви:*

*— Не е за теб заповедта ми строга,
виновните мълчат... Блажен си ти,
защото не посмя да лъжеш бога!*

XXV. ФЕНЕР!...

*Фенер! Магическото име
в уши ми сладко пак звъни
и днес вълнува ме, плени ме
като в детинските ми дни.*

*Низ улиците тесни, мрачни
не спира ме човешки лик,
умът ми в времената зрачни
лети на подвига велик.*

*Не съм ли днес на поклонение
далеч отнякъде стигнал?
Душа ми сеща насладенъе,*

*като кога съм тук трептял
и поздравявал с възхищение
народний девствен идеал...*

XXVI. ТОПОРЪТ ДЕБНЕ...

*Топорът дебне черквицата малка
и скоро ще настъпи нейний край;
и тъй се ѝ тя сгушила дребна, жалка,
като сама смъртта си да желей.*

*Де помощ за спасенье би търсила?
За нея кой издигнал би гласът?
Ония, на кои била е мила,
гиганти уморени, в гроба спят...*

*Иди при тях... Всред общото забвенье
те ще те пазят в своите мечти,
поле за тях на слава и сражение.*

*В тоз образ беден ще ги трогваш ти
и в теб ще слушат вечно с упоенье
на цял народ сърцето да тупти!*

XXVII. ЕМБЛЕМА РАДОСТНА...

*Емблема радостна на борба свята,
дигни се гордо под небесний свод,
о, паметник, изникнал из сърцата
на цял един признателен народ!*

*Дигни се, светъл като тържеството
на правдата, що прогласяваш ти,
и крепък, смел кат волята, делото
велико към победа, що води!*

*С примера благородний на дедите,
в един дух свързвай всичките сърца,
в завета святий впити дръж очите*

*и с вяра жива в бляскава съдба
разгаряй жажда пламенна в гърдите
за нови подвиги и тържества!*

XXVIII. БЕСНЕЙ ЛИ БУРЯ...

*Бесней ли буря и реват вълните
посред разсвирепелите стихий,
аз виждам кораб със мачти разбити,
кой всуе търси път да си пробий.*

*И гледам: ту го дигат вълни бясни,
ту в бездни черни с рев го повалят
и счувам вопли и беди ужасни
в духа ми разтреперан се вестят.*

*И мисля за друг кораб, кой се бори
всред буря зла, с беснеющи вражди
и страсти, и неистови раздори.*

*О, боже! Опази го от беди,
към светли и спокойни кръгозори,
на път спасителен го изведи!*

XXIX. НЕ СЪМ ТВОЙ СИН...

*Не съм твой син, Византийо, но сявга,
когато мина покрай тез места,
де твойта мощ ликувала е нявга,
неволно падам в горестна тъга.*

*Пак две морета сливат тук вълни си
и с светъл шум оглашат твоя бряг;
но дворци не красят го. Кипариси
днес там стърчат над грозен пущияк.*

*Пет века! И съдбата неменява
жестокий жребий, с който те сломи.
Щом ноц настъпи, кесар някой става*

*из съсипните тъжни може би,
но всуе вестта блага ожидава
и с плач се връща в гроба си да спи.*

XXX. ДЕТЕ, ДЕТЕ, НА СЛЪНЦЕТО...

*Дете, дете, на слънцето в зарите
светлей със чудната си красота;
сама заря, ти минваш през очите
кат милий образ на една мечта.*

*Ти роза си, коя благоуханье
с зефира пролетни в гърдите лей,
ти птица си, която с обаяние
се спира да я слушат, като пей.*

*Благословий изпрацат ти сърцата:
цъфти, бълнувай, пей, благоухай,
ликувай с чудний дар на красотата.*

*Невинността ти врагове не знай:
дано и нивга не ти чуй душата
до теб сърце човешко да ридай.*

XXXI. СЪЗРА ЛИ ЛАДИЙ МОРНИ...

*Съзра ли ладий морни покрай брега спрели,
моряци, мисля, там пред мен ще се явят,
кои певците на Елада са възпели,
за тайнствен преход тръгнаха на дълъг път.*

*И колко пъти трепвал съм, като че видя,
Язоне, тебе същия, на ронливия брег,
и жажда съм сецал да питам за Колхида,
но като призрак ти изчезваш в дневния пек.*

*Днес други аргонавти за руна бълнуват
и твоят поход там е приказка за смех.
Не по морето те, а в борсата царуват,*

*от мишци здрави нужда нямат за успех:
в Колхида за да стигнат, с месеци не плуват:
железници и параходи возят тех.*

XXXII. НЕ, НЕ, И ТИ НЕ БУДИШ...

*Не, не, и ти не будиш завист в мене!
И теб вълнува глупа суета,
а аз те гледах в скит уединени,
унесен в сурова една мечта!*

*Не чуеш никой отзив ти в гърдите,
не чуеш, че с хилядни гласове,
с шопота нощний, с шума на вълните
бог сам на говор тайнствен те зове!*

*Къде, певец с фантазия крилата,
е скитникът, когото си възпял,
там прикован на върха на скалата,*

*за всеки шум световен оглушал
в вседневно съкрушенье на душата,
в пост, с бденье и молитви побелял?*

XXXIII. О, НЕКА МЕ ПРЕСЛЕДОВА...

*О, нека ме преследова съдбата,
бедите нека растат всеки ден,
нек вчерашний приятел, с страх в душата,
наведен да минува покрай мен.*

*Не ща да клюмна, дорде мен в душата
на сладка вяра огънят гори,
че правда в родний край, свобода свята
нак ще огреят с топли си зари.*

*Кой знае къде ще си свърша дните:
ще умра може би в чужбина аз,
но вярата, що сгрява ми гърдите,*

*не ще угасне до последний час:
на смъртний одър ще я викам с глас
и тя ще ми склопи очите...*

XXXIV. ВЪЛНИТЕ СПЯТ...

*Вълните спят, залени с светлина
под юлските нажежени лъчи,
не видят се разперени платна
на ладия, ни птица да хвърчи.*

*Небе, море се гледат отдалек
кат неподвижни две огледала;
въздухът само, като че от пек,
трепери над горещата скала.*

*Вред тишина, не чуй се шум, ни глас;
над морната природа вцепенена
смъртта прелита сякаш в този час;*

*и в мен замират мисъл, воля, страст,
като в нирвана някаква блажена
да се пренасям с цялата вселена.*

XXXV. ПРЕД МОИТЕ ОЧИ...

*Пред моите очи обширний Цариград разстила
с блясък чуден своите вълшебни красоти
и тъй пленява ме с неудържима сила
кат някога си моите воинствени деди.*

*И сещам да възникват в мен пориви алчни,
и питам се неволно що бих сторил,
да бих имал в ръцете си на Крум юначни
пълчища, които тука е водил.*

*Защо корона василевска вий мечтахте,
о, мои храбри, мои тайнствени деди
и, победители, назад се пак върнахте?*

*Дали не мъчеше кат мен и вашите гърди
тъга за родните полета и гори,
и ней и блянове, и слава жертвувахте?*

XXXVI. НИЗ УЛИЦИТЕ ТЕСНИ...

*Низ улиците тесни, пълни с сенки,
на Искюдар, потънал в пек и мир,
възпря ни беден продавач на дренки:
— Купете, моля, аз съм муаджир.*

*От връх Чамлъджа, със душа няма
от радост, впивам очрован взор
в разкошната и дивна панорама,
сияюща край светлия Босфор.*

*Всред тоя възторг, всред туй опияненъе,
в кое душата търси бог — кумир
хвала да му отпрати на колене,*

*всред бляскавий необозримий шир,
де лута се духът без насищенье,
аз мисля все за бедний муаджир.*

XXXVII. МЕЧТАЕХ АЗ...

*Мечтаех аз: на мощен кораб плувах
по ширните морета и отвред
потайни гласове неземни чувах:
подвластен беше мене целий свет.*

*Земи, царства, народи свойте тайни
откриваха усмихнато пред мен;
очи ми в гледки тънеха омайни
и плуваше в мечти духът пленен.*

*Сърцето ми затупа с радост свята:
вести се родний бряг край сенчаст лес
и полетях да стъпя на земята;*

*но прозвуча към мен жестока вест:
назад! И там изохка ми душата:
о, горко на изгнанника злочест!*

XXXVIII. КОГАТО ВСРЕД РАЗХОДКИ МИ...

*Когато всред разходки ми уединени
вестят се страшни в разтрепераний ми ум
тез образи измъчени, във кръв облени,
чий издихающ глас замрял е в морский шум,*

*избите кесари, измъчени царици,
в килии мрачни, с сълзи, жаждущи смъртта,
велможи грозно изуродвани, патрици,
от храма грабнати и тъпкани в калта;*

*желание тогаз неволно в мене се явява
в земята да се вслушам, де прахът им спи,
и всичко сякаш окол мене замълчава,*

*и чакам някой стон дълбок да заехти,
но слънцето светлее горе в своята слава,
далек морето само чуй се, кат шуми.*

XXXIX. В ЧАСЪТ ВЕЧЕРНИ...

*В часът вечерни спирам се с наслада
край малкий залив. После дълъг път
в борба с стихииите калена ладья
почива, морна още, край брегът.*

*До старий капитан, на кръг седнали,
матрозите, след скромний си обед,
приказват за премеждя, за печали,
за дългий път, кой чака ги напред.*

*Фенер окаден смутно мъждеее
на мачтата, платната де висят;
в безоблачно небе луната грее,*

*матрозите прибират се да спят,
вълните глухо надалек шумят
и ладията тихо се люлее.*

XI. НАДЕЖДА СЛАДКА АЗ ТАЕХ...

*Надежда сладка аз таех в душата:
в ръце си един ден ще ме обвий
и лютите гоненя на съдбата
в сълзи от радост ще забравим ний.*

*Уви! Уви! Не устоя в борбата.
Надви на силите му горестта,
кат червей тя изгриза му душата
и жертва я предаде на смъртта.*

*И никой не узна, че в съкрушение
и плач сломи се силната душа.
Животът скъп угасна в напрежение,*

*да спази гордо своята тъга,
да притаява скръб и огорчение,
мен да крепи в неравната борба...*

XLІ. ОБИЧАМ ТЕ, ОБИЧАМ ТЕ...

*Обичам те, обичам те, родино мила,
за всички мечти, от които съм се пленил,
за всички радости, кои си ми дарила,
за всички горести, кои съм с теб делил.*

*Обичам те, обичам те, родино мила,
за хубостите дивни, кои щедрий бог
обсипал е въз теб, за страшните патила,
кои пет века бяха твой удел жесток.*

*Обичам те, обичам те, родино свята,
за тез, кои съня си вечний в тебе спят,
със силата неудържима, с чистотата*

*на сълзите, що от очите ми текат,
с горещий порив, който носи ми душата
към гробовете скъпи, кои в теб стърчат!*

XLII. НАКРАЙ БРЕГЪТ...

*Накрай брегът, де пенят се вълните,
само дърво маслинено стърчи;
без шума, с коренъе полуразрити,
едва — едва в земята се държи.*

*Гората надалеч се зеленее;
като сирак в неустово тегло
то мълчаливо съхне и чернее
и гърчи мършавото си стебло.*

*Задуха вятър, буря заиграе,
то с всичките стихий е във борба;
доколе здраво в нея ще утрае?*

*Един ден ще изчезне без следа;
и то така е жално, кат да знае,
кат да очаква своята съдба.*

XLIII. КОГА ОТ СВОЕТО УЕДИНЕНИЕ...

*Кога от своето уединение
съгледам сред обширното море,
под бляска чудний на лучи засмени
кораб вълните бързо да поре,*

*със сълзи благославям на очите
онез, които носи в тайнствен път.
Кой знае на колцина там гърдите
кат мен за милий родний край тъжат!*

*Каква струя от радост тям в сърцата
сега от необятний шир се лей!
О, дайте ми родината ми свята!*

*Омразата несносно ми тегней;
не мест, не злоба иска мен душата:
за сладки сълзи, за любов жадней.*

XLIV. ДАЛЕЧ, ЗАД ДИВНИЯ СТАМБУЛ...

*Далеч, зад дивния Стамбул, гаснеят
на слънцето последните зари.
Пред мен в вечерната мъгла бледнеят
къщя, брежища, хълмове, гори.*

*В завоя на брега рибарска ладья
полека спуща своите платна;
замря животът в нощната прохлада:
ни шум, ни глас, всеобща тишина.*

*Морето само в нощта мълчалива
се чуе равно, глухо кат шуми.
И в тоя час в дума ми треперлива*

*тоз шум безспирен на дълбоките вълни
като безкрайний горкий стон се слива
на всички земни болки и тъги.*

XLV. ПРЕД ВСЯКОЙ ЗЕЮЩ ГРОБ...

*Пред всякой зеющ гроб, когато пред очите
да ми се мерне ликът бледний на смъртта,
неволно климва ми главата на гърдите
и с сълзи хлипам под гнетът на жалостта.*

*И гледам люлки празни, гледам деца дребни,
остали без храна, без огън, без хлеб,
моми без мощ, вдовици черни, кои дебне
с раззинали уста позорният вертеп;*

*и плача за умрелий, плача за съдбата
на живите, но по — горчива тегоба
налита ми духът, кат смисля за тъгата,*

*коя с живота дадена е нам в делба,
и още по — дълбоко стене ми душата
за безнадеждната човешка нищета!...*

XLVI. СТОЯ НА СТРЪМНИЙ БРЯГ...

*Стоя на стръмний бряг и гледам. Над морето
надвиснала е гъста утрenna мъгла.
Изгрява слънцето. Стрела подир стрела
пронизват я лъчи му ясни от небето.*

*Ден чуден е. Омаян погледът лети
над ширът морски. В чистият лазур небесен
на свойте хълмове Стамбул, градът чудесен,
далек кат бисерно видение блести.*

*Гледал съм мен в лазура ясный на душата
виденье още по — вълшебнo да светлей.
Уви! Мъгла затъмнила му е светлината*

*и няма вече блясък чуден да пилей:
мрак непрогледни, в тебе луч от небесата
не ще проникне нивга да те разпилей!...*

XLVII. ЖИВОТЪТ, ДРУЖЕ МОЙ...

*Животът, друже мой, е вещь ужасна.
Враг безпощаден стъпките следи
на тоз, кой падне във борбата бясна,
дорде го смаже в мъки и беда.*

*Сърцето диша глухо озлобление,
кат бухал черен своето гнездо
в гърдите свива мрачното съмнение
и с сляп, кръвнишки бяс гризе ги то.*

*От мен си не отвърна ти главата,
не побоя се, че оставах сам,
за мойте рани сълзи си балсам*

*ми даде. Благославям аз теглата,
че в тях познах как чиста ти й душата,
за мене колко обич крий се там.*

XLVIII. МИНАХА ВЕЧЕ ДНИТЕ ТОПЛИ...

*Минаха вече дните топли. В небесата
захващат тъжни облаци да се вестят,
напуснаха си лястовиците гнездата,
на юг към жилищата зимни се стремят.*

*Кат тях за милата, далечната родина
случайните другари готвят се на път;
изгнаникът остава само на чужбина
и сълзи горки от очите му текат.*

*Кой знае, един ден ще се затъжи
и ще се върне скитникът бездомен,
но всуе в родний край ще пита може би*

*за тез, кои са го любили тамо... Скромнен,
печален между живите ще се яви
като изтъркан някой и забравен спомен.*

XLIX. КОГА ВНЕЗАПНО...

*Кога внезапно в нощний час
събуден, вслушам се в вълните,
като ридаят в темнините
и пълнят ги с тъжовен глас,*

*неволно горките нещастни
вестяват ми се пред умът,
кои в премеждия опасни
нашли са ненадейна смърт;*

*и чини ми се, тям душите
по гладкий морски пущинак
отвред се сбират, под зарите*

*на лунния сребристи зрак,
и своя ризик жаловити
оплакват тук — на родний бряг.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.